

Nyomtatott és online sajtó

Novák Katalin: Magyarország ott áll Izrael és a zsidó emberek mellett ezekben a sötét órákban

2023. november 9. – MTI, hirado.hu, Mandiner, Magyar Hírlap, Index.hu, Ma.hu

Magyarország egyértelmű kiállását mutatja, hogy ott áll Izrael és a zsidó emberek mellett ebben a nehéz helyzetben, ezekben a sötét órákban - jelentette ki Novák Katalin köztársasági elnök a belgiumi Antwerpenben csütörtökön. Novák Katalin az antwerpeni magyar, köztük kárpátaljai és erdélyi felmenőkkel rendelkező ortodox zsidó közösség vezető képviselőivel folytatott beszélgetését megelőzően tartott köszöntőjében úgy fogalmazott: "legmélyebb együttérzésemet szeretném kifejezni az összes magyar ember nevében különösen azoknak, akiknek a családtagjai, közeli hozzátartozói ott vannak Izraelben, és ki tudja, hogy, milyen nehézségekkel néznek most még szembe". Az államfő hangsúlyozta: imádkozunk azért, hogy minél előbb megtalálják a békéhez vezető utat, hiszen mindannyiunknak ez az érdeke. A köztársasági elnök reményét fejezte ki, hogy minél előbb mindenki visszakapja fogságba esett gyerekeit, hogy megbékélést találjanak azok, akik elveszítették a gyerekeiket és békére lelnek azok is, akiknek veszélyben vannak a családtagjaik. Magyarország zéró toleranciát hirdet az antiszemitizmussal szemben - jelentette ki.

Gulyás Gergely: Ukrajna nem teljesítette a szükséges feltételeket a csatlakozási tárgyalásokhoz

2023. november 9. – MTI, hirado.hu, Index.hu, origo.hu, Krónika

Magyarország szerint egyelőre privilegizált partnerséget érdemes felajánlani Ukrajnának, de az uniós csatlakozásról szóló tárgyalások megkezdésére mód és lehetőség nincs - mondta Gulyás Gergely a Kormányinfón csütörtökön. A Miniszterelnökséget vezető miniszter hangsúlyozta, hogy Magyarország szolidáris Ukrajnával, amelynek jelentős anyagi és humanitárius támogatást is nyújt. Ez azonban nem változtat azon a tényen, hogy Ukrajna nem teljesítette a tárgyalások megkezdéséhez szükséges feltételeket, és nem is közeledett ehhez az utóbbi időben - mondta. Gulyás Gergely példaként a nemzetiségeket, így az ott élő magyarságot is hátrányosan érintő döntéseket, valamint az ukrajnai korrupció helyzetét említette. "Egyet kell értsünk Juncker korábbi európai uniós biztossal, aki azt mondja, hogy Ukrajna felvétele óriási hiba és tévedés lenne" - fogalmazott, hozzátéve: Jean-Claude Juncker szerint Ukrajna "totálisan korrupt és nem érett az uniós tagságra". A miniszter hozzátette: Magyarországnak régóta világos álláspontja van az Európai Unió bővítését illetően, amely szerint először a folyamatban lévő bővítéseket kell végrehajtani. Az Ukrajnának ígért uniós támogatások kapcsán Gulyás Gergely rögzítette, nincs szükség arra, hogy a támogatás mögött közös hitelfelvétel álljon.

A hagyományápolás és a magyar közösségi rendezvények fontosságát hangsúlyozta Potápi Árpád János Marosludason

2023. november 9. – MTI, Magyar Hírlap, Vajma.info, szekelyhon.ro

A hagyományok ápolása és továbbadása, illetve a magyar közösségi rendezvények fontosságát hangsúlyozta csütörtök este a nemzetpolitikai államtitkár az erdélyi Marosludason, a városhoz tartozó Andrassy-telep betelepítésének 120. és a Hajdina Néptáncgyűttes megalakulásának 24. évfordulója alkalmából mondott köszöntőjében. Potápi Árpád János a magyar kormány nevében is köszönetet mondott a néptáncgyűttest működtető egyesület hagyományőrző tevékenységért, amely a nemzeti összetartozás érzését és élményét erősíti az ott élő magyar emberekben. A művelődési házban mondott beszédében felidézte: az Andrassy-telep ifjabb Andrassy Gyula képviselőről, az Osztrák-Magyar Monarchia utolsó külügyminiszteréről - idősebb Andrassy Gyula, a Kiegyezés utáni első magyar miniszterelnök fiáról - kapta nevét, hiszen tőle vásárolta a 20. század elején a magyar állam a Marosludas határában lévő birtokot azzal a céllal, hogy sokgyermekes családok betelepítésével a magyar lakosságárányt növelje. Andrassy-telepre 17 bukovinai székely család érkezett Andrásfalváról, illetve Istensegítsről, további 62 család a Királyhágón túlról, 65 pedig Erdély többi vármegyéjéből. Potápi Árpád János kiemelte: a Hajdina Egyesület révén az utóbbi két évtizedben nagyon jó kulturális és baráti kapcsolat alakult ki a marosludasiak és a bukovinai székelyek másutt letelepedett leszármazottai között, a Bukovinai Székelyek Országos Szövetsége révén.

FUEN: nem nyújt megfelelő megoldást a nemzeti kisebbségek kéréseire az új ukrán kisebbségi törvény

2023. november 9. – MTI, hirado.hu, ma7.sk, Krónika, maszol.ro, Index.hu, Kárpátalja.ma, karpataljalap.net

Nem nyújt megfelelő megoldást a nemzeti kisebbségek kéréseire az új ukrán kisebbségi törvény, mi több, a módosítások egyes esetekben további zavart keltenek - írta csütörtökön az MTI-hez küldött állásfoglalásában az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója (FUEN). Az európai etnikai, nyelvi és nemzeti kisebbségeket összefogó, több mint száz tagszervezettel rendelkező ernyőszervezet ebben az Európai Bizottság (EB) szerdai bejelentésére reagált, miszerint a testület javasolja az uniós csatlakozási tárgyalások megkezdését Ukrajnával és Moldovával. A FUEN állásfoglalásában emlékeztet arra, hogy Ukrajna számára az európai uniós csatlakozási tárgyalások megkezdésének egyik feltétele a nemzeti kisebbségekről szóló törvény elfogadása. Felidézi: az ukrán parlament, s Legfelsőbb Tanács 2022 decemberében fogadta el a nemzeti kisebbségekről szóló új törvényt, melyet az ukrainai kisebbségek, az uniós tagállamok és a civil szervezetek is élesen bíráltak. A Velencei Bizottság ajánlásai nyomán 2023. augusztus 23-án Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa elfogadta a törvény módosítását, melyet november 3-i bejelentése szerint Volodimir Zelenszkij államfő is aláírt - emlékeztet a FUEN. Rámutat arra is, hogy a kezdeményezők szerint a dokumentumban foglaltak törvényerőre emelése lehetővé teszi az EB számára Ukrajna teljes értékű uniós tagfelvételének végrehajtását.

Ukrán miniszterelnök-helyettes: Kijev kész a kompromisszumra Budapesttel a nyelvi és az oktatási kérdésekben

2023. november 9. – MTI, hirado.hu, Mandiner, HírTV, Krónika, Felvidék.ma, Index.hu

Ukrajna kész megállapodni Magyarországgal a nemzeti kisebbségek jogainak védelmére vonatkozó uniós követelmények teljesítéséről - jelentette ki Olha Sztefanyisina európai és euroatlanti integrációért felelős miniszterelnök-helyettes csütörtöki kijevi sajtótájékoztatóján. A politikus a Jevropejszka Pravda hírportál beszámolója szerint egyúttal leszögezte, hogy az ukrajnai magyar kisebbség jogai biztosítottak. Visszautasította azokat az állításokat is, amelyek szerint a magyarokat különösen érintette volna az Ukrajna elleni orosz agresszió. "A magyar kisebbség sokkal kisebb mértékben szenvedett, mint mondjuk az azovi régió görög kisebbsége" - jegyezte meg. A miniszterelnök-helyettes szavai szerint Magyarország fenntartja magának a jogot arra, hogy Ukrajna EU-csatlakozásának folyamatát önkényesen blokkolja, de nem hiszi, hogy az EU-bővítés folyamatában a magyar problémát kellene a fő akadályként kezelni. "Biztos vagyok benne, hogy képesek leszünk leküzdeni ezt a kihívást is. Bízom benne, hogy megtaláljuk a politikai megértést" - hangsúlyozta. Sztefanyisina rámutatott arra, hogy jelenleg is folyik a párbeszéd az EU-val arról, Ukrajna miként készül javítani az ukrajnai magyar közösség védelmén. Az ukrán delegáció szeptemberben adott át Magyarországnak egy részletes útíttervet, amely gyakorlati lépéseket, például a magyar anyanyelvű gyerekek tankönyvekkel való ellátását, valamint a jogszabály-módosítási terveket egyaránt tartalmazta - emlékeztetett.

Grindeanu: zajlanak az előkészületek a két új magyar-román határátkelő megnyitására

2023. november 9. – Krónika, maszol.ro

A román-magyar-szerb hármashatár közelében lévő Óbék-Kübekháza határátkelővel, illetve a Temes megyei Csanád és a magyarországi Magyarcsanád közötti Maros-híd újjáépítésével 14-re fog emelkedni a határátkelők száma Románia és Magyarország között – írta friss Facebook-bejegyzésében Sorin Grindeanu közlekedésügyi miniszter. Bejelentése szerint Szijjártó Péter magyar külügyminiszterrel tárgyalt a román-magyar határátkelőkkel kapcsolatos fejleményekről. A magyar fél kidolgozta a csanádi Maros-híd tervét, és uniós támogatást kért rá. Folynak az előkészületek az óbéki határátkelő megnyitására is. Mindkét fejlesztés a két miniszter által Temesváron, szeptemberben aláírt memorandumok alapján történik. Az óbéki határátkelőt a közúti infrastruktúrát kezelő országos vállalat (CNAIR) építteti fel maximum két éven belül, tehát legkésőbb 2025-re elkészül. Grindeanu kiemelte, hogy Szijjártó ismételten biztosította, hogy Magyarország támogatja Románia schengeni csatlakozását, amely Magyarországnak is gazdasági és társadalmi előnyökkel járna.

Bukarestben ünneplik a magyar filmet, elismert, friss alkotásokat láthat a közönség

2023. november 9. – Krónika

Friss magyar filmeket láthat a bukaresti közönség november 12. és 19. között: immár tizenhetedik alkalommal szervezi meg a Bukaresti Magyar Filmhetet a Liszt Intézet Bukarest. Amint az intézet közleményében olvasható, immár márkanevükké vált a rendezvény. A filmművészet bukaresti kedvelői már tudják és várják azt a novemberi hetet, amikor magyar filmek kerülnek a Román Parasztmúzeum mozijának nagyvásznára, hiszen ez a magyar film ünnepe a román fővárosban. Az egyhetes eseménysorozaton olyan új filmeket vetítenek, amelyek az elmúlt évben kerültek bemutatásra, nemzetközi filmfesztiválok elismeréseket szereztek, illetve eddig még nem vetítették Bukarestben. A 17. Bukaresti Magyar Filmhetet Szilágyi Fanni Veszélyes lehet a fagy című filmjével indítják, a rendező és a film főszerepét játszó Stork Natasa jelenlétében, aki ezért a szerepéért megkapta a New York-i Film Week fesztivál legjobb női főszereplőjének járó elismerést.

Kié a Békás-szoros? Folytatódik a határvita Hargita és Neamț megye között

2023. november 9. – maszol.ro, szekelyhon.ro

Hargita megye önkormányzata a Legfelsőbb Ítélo- és Semmítőszékhez rendkívüli jogorvoslati kérést nyújtott be a Békás-szoros hovatarozásának ügyében hozott legutóbbi jogerős bírósági ítélet miatt, aminek a mostanra elkészült indoklását ellentmondásosnak ítélik, ezért kérik a per újratárgyalását. Csergő Tibor polgármester elmondta: nem gondolja úgy, hogy valaha is Gyergyószentmiklóson olyan polgármesterek voltak és lesznek, akik ebbe a határvitába belenyugodnának és elfogadnák a jogtalanul elvett területekről szóló döntéseket. Borboly Csaba, a Hargita Megyei Tanács elnöke csütörtökön két sajtótájékoztatót is tartott a határvitát érintő perről, az elsőt Csíkszeredában, a másodikat Gyergyószentmiklóson. A megyeelnök emlékeztetett: a perben október 9-én hirdettek ítéletet, ezért a megye vezetése úgy döntött, megvárják a döntés részletes indoklását és ezt követően nyújtották be rendkívüli jogorvoslati kérésüket.

Megméretkeznek a választásokon: Sepsiszentgyörgyön alakult a Magyar Polgári Erő első szervezete

2023. november 9. – maszol.ro

Sepsiszentgyörgyön megalakult az idén tavasszal bejegyzett Magyar Polgári Erő (MPE) nevű párt első helyi szervezete, jelentette be csütörtökön Kulcsár Terza József. A legújabb erdélyi magyar párt megbízott elnöke szerint az MPE konzervatív, keresztény alakulat, amely elsősorban a nemzeti ügyeket tűzi zászlajára. Kulcsár Terza József szerint a Magyar Polgári Erő jövő év tavaszán tartja meg első kongresszusát, addig megbízott elnökként azon dolgozik, hogy Székelyföldön minden településen megalakuljanak a párt helyi szervezetei. Önállóan szeretnének megméretkezni a jövő évi önkormányzati választásokon, illetve összefogásra törekednek a többi magyar politikai szervezettel az Európa Parlamenti és a hazai parlamenti választásokon, és az államelnöki választáson az MPE-nek nem lesz jelöltje, vázolta fel a jövő

évi „szuper választási évre” vonatkozó stratégiájukat a legújabb erdélyi magyar párt ügyvezetője.

Pál Gáborra, a két világháború közötti erdélyi politika kiemelkedő alakjára emlékeznek

2023. november 9. – szekelyhon.ro

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Csíki Fiókegyesülete, Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa, a Sapientia – EMTE Csíkszeredai Kara az Erdélyi Magyar Tudomány Napja jegyében szervez emlékező tudományos konferenciát, amelynek központi témája: Pál Gábor, a két világháború közötti erdélyi politika kiemelkedő alakja. Az esemény helyszíne a Sapientia egyetem Csíkszeredai Karának 20-as terme; időpontja péntek délelőtt 9 óra. Az előadások után megkoszorúzzák Pál Gábor emléktábláját (Magyarország Főkonzulátusa Csíkszereda, Petőfi Sándor utca).

Román osztályt akarnak az önkormányzati képviselők, a szülők azonban nem igénylik ezt

2023. november 9. – szekelyhon.ro

A Maros megyei Koronkán a nemzeti liberális párti román önkormányzati képviselők azt állítják, hogy a helyi iskola magyar igazgatónője nem akar román tannyelvű osztályokat létrehozni, ezzel kirekeszti a román gyerekeket. A kérdés azonban sokkal összetettebb, hiszen elsősorban a szülők kell jelezzék, kérjék, hogy román osztályok induljanak, vállalva, hogy oda íratják gyermekeiket. Koronka Marosvásárhely peremtelepülése, gyakorlatilag összenőtt a várossal, az elmúlt években nagyon sokan költöztek oda. Legtöbben azonban megtartották a városi személyi igazolványukat, továbbra is bejárnak a városba dolgozni, tanulni, szórakozni. A legutóbbi népszámlálás szerint Koronka község lakossága 4407 személy volt, 41 százaléka vallotta román nemzetiségűnek magát, 1,2 százalék romának, a többiek magyarnak.

A románok is elismerik a megújult Székely Nemzeti Múzeumot

2023. november 9. – szekelyhon.ro

A román közönség és szakmai meghívottak számára is ünnepélyes keretek között megnyitották szerdán a felújított Székely Nemzeti Múzeumot. Az esemény után Vargha Mihály múzeumigazgató boldogan nyilatkozta, hogy rengeteg elismerő szót kaptak, és most már csak azzal az édes teherrel kell megbirkózniuk, hogy a múzeumot „mindenki egyszerre akarja megnézni”. A sepsiszentgyörgyi nyitórendezvényen számos társintézmény vezetője jelen volt, többek között Brassóból, Szebenből, Fogarasról, akik mind rendkívül pozitívan nyilatkoztak a látottakról. Megtiszteltetés, hogy bár igen rövid időre, de Simion Crețu, a Központi Regionális Fejlesztési Ügynökség igazgatója is jelen volt, hiszen a Kós Károly által tervezett múzeum felújításának közel ötmillió euróra rúgó költségeit nagyrészt uniós alapokból finanszírozták: pontosabban 3,7 millió eurót, a többi Kovászna Megye Tanácsa állta.

IV. Kárpát-medencei Magyar Vállalkozói Konferencia

2023. november 9. – szekelyhon.ro

Mintegy háromszáz magyarországi, erdélyi, felvidéki, valamint vajdasági vállalkozót várnak a St. Georgius Manager Club és a CED Közép-európai Gazdaságfejlesztési Hálózat Nonprofit Kft. marosvásárhelyi irodája által szervezett Kárpát-medencei Magyar Vállalkozói Konferenciára. A rendezvény helyszíne a marosvásárhelyi Kultúrpalota lesz, időpontja november 16–17. Az eseményen a résztvevők átfogó képet kapnak a Kárpát-medence gazdasági helyzetéről, aktualitásairól, illetve a jövőbeli lehetőségeiről, szinte valamennyi iparágat lefedve. A konferencia főbb témakörei: bankok, befektetések és kockázati tőke a vállalkozásokban, ipar és digitalizáció, turizmus, vállalkozásmenedzsment és HR, az építőipar helyzete és kilátásai Romániában.

Zenével átlépni a nyelvi korlátokat: „lájközön” zúdult a Bagossy-dalt éneklő brassói román fiatalemberre

2023. november 9. – Krónika

Közel egymillió meglepetést ért el a Bagossy Brothers Company Olyan Ő című dalának feldolgozása, amelyben a román anyanyelvű Dan Rădulescu éneklő a magyar dalszöveget. A brassói fiatalember a Krónikának elmondta, ő „csak egy egyszerű ember egy hobbiival, semmi több”. „Az igazi megbékélés egymás dalait énekelni ilyen magas színvonalon; A tisztelet és megbecsülés egyetlen módja egymás kultúrájának elismerése; Imádom ezt a számot, ezzel az érdekes, kicsit tört magyarral számomra még egyedibb és szerethetőbb” – ilyen és ehhez hasonló hozzászólások olvashatók a Kovács Dalma brassói énekesnő YouTube-csatornáján megjelent videóklip alatt, amely tavalyi megjelenésekor mondhatni „felrobbantotta” az internetet. A Facebookon közel egymillió nézettséget elérő feldolgozás attól ilyen egyedi, hogy egy román anyanyelvű fiatalember éneklő a Bagossy Brothers Company Olyan Ő című dalát.

Aggódnak a kísérleti generációt oktató román szakos tanárok: Mit kérnek majd számon az érettségien?

2023. november 9. – szekelyhon.ro

Megvan az új, sajátos tanterv, ami szerint a magyar tagozatos tizenegyedikes diákok tanulják a román nyelvet, tankönyvük viszont nincs. A kilencedik-tizedik osztályok anyagával ellentétben idén már megjelentek az irodalmi alkotások a tantervben, ezért aggódnak a pedagógusok és a diákok, hogy mégis olyanok lesznek az érettségi tételeik, mint a korábbi évfolyamoknak, vagyis irodalmi elemzést, műfaji ismereteket kérnek számon tőlük. A Maszol megkeresésére Kallós Zoltán, kisebbségi oktatásért felelős államtitkár leszögezte, nem a feltételezések, hanem a tanterv alapján kell tanítani. Hogy egyértelmű legyen a számonkérés formája, megígérte, tavaszra kidolgozzák a mintatételeket, és akkor még mindig lesz másfél év a felkészülésre.

Száznyolcvan éve született Balogh Dezső

2023. november 9. – ma7.sk

2023 szeptemberében Ipolybalog Község Önkormányzata és a Palóc Társaság jóvoltából a helyi Községi Múzeum udvarán kapott emléktáblát a település jeles személyisége, a 180 éve született Balogh Dezső. Amint azt Szinnyei József, a Magyar írók élete és munkái című kiadványában feleleveníti, Balogh Dezső történész, levéltáros, nyelvész és költő 1843. november 29-én született Balogh Lajos földbirtokos és Prónay Jozéfa gyermekeként: „Hat éves korától gyámja Prónay Emilia, férjezett farádi Veres Istvánné házában Szügyben neveltetett; a gymnasiumot 1853-ban kezdte és Losoncban, Rimaszombatban, Pesten, Nagy-Kőrösön végezte. 1864-ben mint katona Olaszországba ment és mint huszárhadnagy részt vett az 1866. custozzai csatában. Innét megkerülve a magyar határokat, negyedévig tartott lovas marssal Galicziába Brzezanba jutott. 1867 tavaszán megvált a hadseregtől és mezei gazda lett, 1875. segédszolgabíró Tarjánban és Füleken, 1886 óta nógrádmegyei levéltárnok.” Foglalkozott a magyarság őstörténetével, az ősi magyar hitvilággal, továbbá az első magyar nyelvtörténeti dokumentumok vizsgálatával. Kutatásai közben 150 darab magyar nyelvtörténeti ritkaságot másolt és küldött a Magyar Tudományos Akadémiának; írt cikkeket a Borászati Füzetekbe és a Közigazgatási Lapokba is.

Forró: Érthető, hogy a nyugdíjasok csalódottak

2023. november 9. – ma7.sk

Az elmúlt napokban a szociális tárca bemutatta terveit, hogyan szeretné megreformálni a 13. nyugdíj rendszerét. A változtatások kapcsán kérdeztük Forró Krisztiánt, a Szövetség elnökét. Mint ismeretes, jövő évtől vezetnék be az átlagnyugdíjhoz kötött 13.nyugdíjat. A jelenlegi információk alapján annak anyagi fedezetét éppen a szülői nyugdíjak biztosítanák, tehát a nyugdíjasok egy részének nem hozna lényegi változást az ilyen jellegű módosítás. A munkaügyi miniszter kedden (november 7.) jelentette be azt is, hogy a Szociális Biztosító idén nem tud teljes összegű 13. nyugdíjat kifizetni, aminek összege megegyezne az átlagnyugdíjával, ugyanis már megkezdődött a 13. nyugdíjak folyósítása, az előző kormány által meghatározott összegek szerint. Forró Krisztián ennek kapcsán megjegyezte: „Érthető, hogy a nyugdíjasok csalódottak, hiszen a jelenlegi kormánypártok választások előtti ígéretései alapján nagyobb összegre számítottak, ráadásul még ebben az évben, nem pedig csak jövő év végére.” Az is kiderült, hogy jövőre a szülői bónuszt nem a munkavállaló gyereke járulékbefizetéseinek egy részéből fizetik majd ki, hanem a jövedelemadója 2%-át ajánlhatja fel a saját szüleinek. Ennek összege a legtöbb esetben sokszorosával kevesebb, mint az ideai szülői bónusz, tehát a nyugdíjasok ebből a szempontból rosszabbul járnának, s a szülői bónusz lényegében elvesztené értelmét.

„Nemcsak nyelvében, de jelképeiben is él a nemzet”

2023. november 9. – felvidek.ma

Pécsi L. Dánielnek a címertan tudójának jelszava ez. S tegyük hozzá, nekünk s utódainknak történelmi jelkép is egy-egy címer, mely egyben óva int a múltból a jelenbe és a jövőbe tekintés intelmeivel. S gyökereket, az eredet jelképeit kell, hogy dokumentálja. „A címer általában

pajzson viselt, meghatározott szabályok szerint megszerkesztett színes jelvény, melyet egy család, intézmény vagy testület a saját maga identifikálására örökletes, állandó jelleggel használ.” Párkányban a Szent Imre herceg védőszentje templomának plébániahivatala is megkapta a címerét. Dr. Fóthy Zoltán esperes Pécsi L. Dániel címerkészítővel egyeztetve a plébánia lelkipásztori központjában mutatta be az érdeklődő közönségnek, hívőknek és nem hívőknek a plébánia új címerét. Pécsi L. Dániel neve Kárpát-medence szerte ismert sokoldalú tevékenységéről, működéséről, de az utóbbi húsz évben főleg címerek, jelképek készítése kapcsán járja Erdély, az anyaország, de a Felvidék tájait is, és természetesen a honismereti rendezvények, túrák mindenkori résztvevőjeként járja a Kárpát-medencét.

Liszt Ferenc és Pozsony kapcsolata

2023. november 9. – felvidek.ma

A XXXVII. Pozsonyi Városi Napok egyik programjaként a Csemadok Pozsonyligetfalui Alapszervezete szervezésében került sor G. Kovács László történész, műfordító előadására Pozsony történetéből címmel különös tekintettel Liszt Ferenc és Pozsony kapcsolatára a Csemadok pozsonyi épületének Rákosi Ernő nagytermében. A rendezvény bevezetőjében Zsided Kolarovics Veronika köszöntötte a szép számban összegyűlt érdeklődőket és bemutatta az előadót. G. Kovács László Pozsonyban érettségizett, majd a Komensky Egyetemen szerzett történelem szakos tanári oklevelet. 1987-től Magyarországon él, történelmi, művelődéstörténeti témákkal foglalkozik, illetve cseh és szlovák írók alkotásait ülteti át magyar nyelvre. Mostani előadásában arról tett tanúbizonyságot, hogy alapos körültekintéssel tanulmányozta a témát, Liszt Ferenc életét, munkásságát születésétől egészen haláláig és főleg pozsonyi kapcsolataira, látogatásaira, koncertjeire fókuszált. Előljáróban elmondta, hogy az 1811. október 22-én született zeneszerző, zongoraművész, karmester és zenetanár a mai Burgenland területén levő Doborjánban született és egész életében magyarnak vallotta magát. Később magyar útlevelel utazott, nem keveset Európa nagyvárosaiba.

Petőfi-nap a nagycétényi iskolában

2023. november 9. – felvidek.ma

Hétfőn valódi gyermekszereg lepte el a nagycétényi alapiskolát, ahol a helyi Manócska Óvoda növendékei és további zoboraljai gyermekek tartottak Petőfi-napot a Zoboralja Közhasznú Társaság szervezésében. A résztvevőket a szervezők nevében Ladányi Lajos köszöntötte, majd Oriskó Norbert, a Szövetség a Közös Célokért Petőfi-vándorkiállításának szerkesztője szólt a 200 éve született lánglelkű költőről. Az „Ahogy Petőfi szeretett...” c. tárlat a hét másik felében a Gimesi Alapiskolába „folytatta útját”. Ezt követte a rajzverseny eredményhirdetése. A csodálatos gyermekrajzok láttán a szervezők joggal gondolták, hogy ennek mindenki győztese, ezért valamennyi résztvevő kapott emléklapot. A csaknem 100 alkotás Zoboralja több településéről érkezett, volt, aki Petőfit rajzolta, mások egy-egy versét. A gyermekek bizonyították, hogy ügyességük és képzelőerejük határtalan.

Az első világháborúban elesett katonákra emlékeztek Újvidéken

2023. november 9. – PannonRTV

Megkoszorúzták Újvidéken az első világháborúban elesett katonák emlékművét a november 9-ei évforduló alkalmából. 1918-ban ezen a napon vonult be a városba a szerb hadsereg 7. gyalogezrede Vojislav Bugarski őrnagy vezetésével. A megemlékezésen a város polgármestere mellett koszorút helyeztek el az első világháborús hősök leszármazottjai és a katonaság képviselői is. Milan Đurić polgármester az évforduló alkalmából gratulált az újvidéki polgároknak, és kiemelte, hogy a több mint száz éve elesett hősök ma is példaként szolgálhatnak az újabb nemzedékek számára. „A mi feladatunk, hogy megóvjuk azt, amit kaptunk, hogy megőrizzük a békét és a szabadságot, amit elődeinktől kaptunk, amiért a legnagyobb árat fizették, az életüket adták. Ma is nagy és számtalan kihívással szembesülünk, és fontos, hogy együtt maradjunk, hogy védjük a szabadságot és a békét.”

Megemlékezés Zentán

2023. november 9. – Magyarország

A Vajdasági Magyar Szövetség Zenta Községi Szervezete csütörtökön késő délután kegyeletadó ünnepséggel emlékezett meg az 1944 őszen Zentán elkövetett magyarellenes atrocitások áldozatairól. A Szent István-templomban megtartott gyászmise után az egybegyűltek égő gyertyákkal a kezükben átvonultak a Tisza-parton található kopjafához, ahol egykoron az ártatlanokat kivégezték. Az áldozatok nevének felolvasását követően alkalmi műsort adott a Délibáb Magyar Művelődési Egyesület, valamint történelmi visszaemlékezést tartott Grodán Kolos, majd a műsor után megkoszorúzták az emlékhelyet. A Zentai Önkormányzat nevében Czegledi Rudolf, Zenta község polgármestere helyezte el az emlékezés virágait. Magyarország Szabadkai Főkonzulátusa nevében Balogh György konzul koszorúzott.

Nemo kapitány Szabadkán

2023. november 10. – PannonRTV

Olvadó jéghegyekkel, kihalt állatfajokkal és önjáró tengeralattjáróval ünnepelte 29. születésnapját a Kosztolányi Dezső Színház. Szabadkára hozta az Újvidéki Színház kortárs musicaljét, a Nemo kapitányt. Lénárd Róbert adaptációjában és Puskás Zoltán rendezésében bőven volt társadalomkritika, zene, tánc, tengeri tehén, kannibál és egy kapitány, akinek nincs neve. A Kosztolányi Színház éppen csak megpihent egy tortázás erejéig, egyébként pedig készül a 17-én kezdődő Desiré Central Station Szabadka nemzetközi/regionális kortárs színházi fesztiválra.

Kiosztották a Szabadka őszi színekben elnevezésű rajzpályázat díjait

2023. november 10. – PannonRTV

Az eseményt a szabadkai Lányi Ernő Iparos Művelődési Egyesületben tartották. A VMSZ sétaerdei helyi szervezete által meghirdetett rajzpályázatra 110 alkotás érkezett, amelyet háromtagú zsűri értékelt. A díjakat Újhelyi Ákos, Gyivánovity Dániel és Matin Hajnalka, a VMSZ köztársasági parlamenti képviselőjelöltjei, valamint Magosi Zsuzsanna, a VMSZ

pecsari szervezetének elnöke adta át a gyerekeknek. Az eseményen jelen volt Kabók Erika, a Magyar Nemzeti Tanács Végrehajtó Bizottságának tájékoztatással megbízott tagja is.

VM4K Csütörtök esték: Az örökhagyó

2023. november 10. – PannonRTV

Lévai Katalin Az örökhagyó című könyvét mutatták be csütörtök este a szabadkai VM4K-ban. Az író, szociológus, politikus regénye a szegedi Reök család történetét tárja fel Reök Iván legfiatalabb fia, Andor szemszögéből mesélve. A könyv nagyon sokrétű. Egyszerre mutatja be egy család történet több generáción keresztül, emellett a magyarok és a szerbek együttélésének a nehézségeiről, szépségeiről, fájdalmairól is szól, valamint a trianoni békeszerződés társadalomra gyakorolt hatásával is foglalkozik. Az örökhagyó című könyv idén tavasszal jelent meg.

Az ukránok szerint ezért kell kizárni Magyarországot az Európai Unióból

2023. november 9. – Mandiner

Volodimir Zelenskij kulcsembere szerint Ukrajna az európai értékeket védi, miközben Magyarország aláássa azokat, ezért Ukrajnának helye van az Európai Unióban, Magyarországnak viszont nincs. Magyarország álláspontja elfogadhatatlan Ukrajna EU-csatlakozásával kapcsolatban, mert miközben az ukránok Európát védik, addig Orbán Viktor a saját érdekeit nézi. Az európai értékek aláásása miatt Magyarországot ki kell zárni az Európai Unióból – véli Volodimir Zelenskij elnök egyik kulcsembere, Olekszandr Merezko, az ukrán parlament külügyi bizottságának elnöke a Newsweek beszámolója alapján. „Ukrajna nagyon magas árat fizet azért, hogy megvédi Európát. Még mindig nem értem, az európai értékekért keményen küzdő Ukrajna miért nem a közösség tagja, miközben az európai értékeket szisztematikusan aláássa Magyarország igen” – közölte Merezko. A magyar kormány többször is felhívta már a figyelmet arra, hogy addig nem tárgyal Ukrajna EU-csatlakozásáról, amíg a kárpátaljai magyarok jogait évek óta folyamatosan sérti meg és veszi el az ukrán állam.

Könyvbemutató az MCC-ben

2023. november 10. – Karpat.in.ua

A 128-as rohamdandár elesett katonáinak emlékére egy perces néma főhajtással kezdődött a Mathias Corvinus Collegium Beregszászi képzési központjának soron következő rendezvénye. A program keretein belül mutatták be Beregszászi Anikó, valamint szerzőtársa Dudics-Lakatos Katalin Huszonkettő című monográfiáját. A kötetben a kárpátaljai magyar anyanyelvi nevelés 22 évének változásait gyűjtötték össze. A megnyitón Dobsa Németh Beáta, az MCC Kárpátaljai régióvezetője kiemelte, hogy fontosnak tartják azt, hogy ne csak anyaországi, de helyi szerzőknek is lehetőséget adjanak munkásságuk prezentálására, a könyv pedig olyan fontos tudásanyagokat gyűjt össze, smire a későbbiekben is építhetnek majd a kárpátaljai magyar pedagógusok. A monográfia nem véletlenül viseli a 22-es címet, hiszen a mellett, hogy huszonkét év történéseit gyűjtötte össze, 2022-ben a háború kitörését követően íródott. A

könyv célja, hogy a következtetéseket vonjanak le a magyar mint anyanyelv oktatásának fejlődéséről, amelyben vannak ugyan hullámvölgyek, de pozitív pályát mutat, összegezte Beregszászi Anikó.

Sajtódíjat kapott Kovácsné Marton Erzsébet

2023. november 9. – KISZO.net

Három évtizedes újságírói-szerkesztői munkássága elismeréseként br. Eötvös József Sajtódíjban részesült Kovácsné Marton Erzsébet, a Kárpátinfo felelős szerkesztője. A Magyar Páneurópa Unió által alapított elismerést évente egy hazai és egy külföldi személyiség kapja, akik „sokat tesznek az európai szellemiségű, a régi magyar értékeket felmutató munkásságáért a tárgyilagos és magas színvonalú tájékoztatás érdekében végzett tevékenységéért”. A díjátadóra Budapesten, a Szent Margit Gimnázium dísztermében került sor.

Magyar házat avattak a szerémségi Čakovciban

2023. november 9. – Kepesujtag.com

A hétvégén ünnepélyes keretek között adták át a felújított magyar házat a szerémségi Čakovciban, ahol egyben megtartották a Chák 2023 elnevezésű folklórszemlét is.

Čakovci a Vukovár-Szerém megyei Tompojevci (Tomtelke) járásban található. Ősi település. A valkói főesperességben fekvő plébániát „Chak” néven már az 1332 és 1335 között kelt pápai tizedjegyzék is említi. Középkori templomának maradványai sokáig láthatók voltak a falu északi részén. Az első katonai felmérés térképén „Czakovcze”.

Tisztújító közgyűlést tartott a csúzai ifjúsági egyesület

2023. november 9. – Kepesujtag.com

Az Ács Gedeon Magyar Ifjúsági Egyesület hétfőn tartotta tisztújító közgyűlését, Bonet Stefánt választották a szervezet elnökének. A csúzai székhelyű Ács Gedeon Magyar Ifjúsági Egyesület tizenhét évvel ezelőtti megalakulása óta hozzájárul a falu társadalmi életének színesebbé tételéhez. Az egyesület létrejöttét a település lakossága is támogatta, a szülők örültek, hogy a fiatalok hasznos elfoglaltságra leltek. Megszerezték a faluközpontban álló régi, elhagyott épület használati jogát, amely azóta is székhelyük, „második otthonuk”, amit önerőből újítottak fel és tartanak fenn. Számos zenés programot szerveztek, de hagyományt teremtettek az adventi estből és a nemzeti összetartozás napi műsorából is, tartottak hulladékgyűjtési akciókat is, valamint a Csárdás népi táncsoport tagjaival közösen ápolják a húsvéti locsolkodás és a májusfaállítás hagyományát.

A magyar tudomány ünnepe – nyitórendezvény Eszéken

2023. november 9. – Kepesujtag.com

A múlt héten ünnepélyes keretek között nyitották meg a magyar tudománynak szentelt programsorozatot a Glotta Nyelvi Intézet szervezésében az eszéki Josip Juraj Strossmayer

Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának dísztermében, a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék társszervezésében. Egy hónapon keresztül különböző programok várják az érdeklődőket. A magyar tudomány ünnepét 1997 óta tartja meg a Magyar Tudományos Akadémia (MTA), hivatalosan azonban 2003 óta ünnepeljük minden év november 3-án. 1825-ben ugyanis ezen a napon Széchenyi István birtokainak egyévi jövedelmét ajánlotta fel egy magyar tudós társaság megalapítására, és ezzel lehetővé tette a Magyar Tudományos Akadémia létrejöttét is. Ez alkalomból Magyarország számos városában, de az ország határain túl is többhetes rendezvénysorozaton vehetnek részt az érdeklődők. A különböző előadások, kiállítások, bemutatók, filmvetítések, tudományos fórumok egy-egy vezérgondolat jegyében zajlanak.

Folklórszemle Trojeglaván

2023. november 9. – Kepesusagsag.com

A Dežanovaci Magyarok Közösségének gyermekfolklórszemlét hagyományosan ősszel tartják, melynek célja a fiatalok szerepeltetésén túl a kapcsolattartás drávaszögi és szlavóniai magyar egyesületekkel. A Dežanovaci Magyarok Közössége több mint tíz éve alakult meg azzal a céllal, hogy összefogja a helybéli magyarságot, illetve hogy keretei között ápolhassák a magyar kultúrát, hagyományokat. Egyik hagyományos rendezvényük a magyar kultúrnap, amelyre elsősorban a környéken élő magyar egyesületeket hívják meg, a másik pedig a gyermekfolklórszemle, amellyel bemutatkozási lehetőséget tudnak biztosítani a legkisebbeknek is, akik szorgalmasan dolgoznak a magyar értékek továbbvitelén. De ez a folklórszemle nem csak a legifjabbaké, hiszen más, baráti egyesületeket is vendégül látnak egyrészt kapcsolatépítés, másrészt pedig példamutatás céljából, hiszen a hagyományápolás nem életkor kérdése.

Brekinska: magyar kultúrnapot tartottak

2023. november 9. – Kepesusagsag.com

A Lipiki Magyarok Közössége 2005-ben alakult, az elmúlt évek során számos rendezvényt valósítottak meg, ezek közül a legfontosabb a magyar kultúrnap, az ideire vasárnap került sor Brekinska településen. A Lipiki Magyarok Közössége évek óta aktívan tevékenykedik Lipik város területén a magyar kultúra és identitás megőrzéséért, ehhez ma már az infrastrukturális háttér is rendelkezésre áll: a brekinskai kultúrotthon 2 millió kúnás horvát állami támogatásból újították föl, és megépült a gajai játszótér is magyar kormánytámogatásból, a HMDK-nak és Jankovics Róbertnek köszönhetően. Ezt a vasárnapi rendezvényen köszöntőjében Vinko Kasana, Lipik polgármestere is külön kiemelte, és ismételt köszönetét fejezte ki parlamenti képviselőnk, Jankovics Róbert HMDK-elnök támogatásáért az ügyben. Elismerően beszélt a Szigeti István vezette Lipiki Magyarok Közösségének munkájáról is, és örömet fejezte ki, hogy sokan részt vesznek a lipiki magyar kultúrnapon.

A lacházi folklórszemlén lépett fel a dályhegyi gyermektáncscsoport

2023. november 9. – Kepesujtság.com

A lacházi Dukat horvát kultúregyesület 10. alkalommal rendezte meg gyermekfolklórszemláját, melyen a dályhegyi Petőfi Sándor Kultúregyesület táncscsoportja képviselte magyarságunkat. A két szervezet útjai Almáson kereszteződtek, a Magyarok Nagyasszonya főünnepé alkalmából rendezett zarándoklaton. Hugyik Imrétől, a dályhegyi Petőfi Sándor Kultúregyesület elnökétől megtudtuk, itt tettek szert új ismerősökre Lacházáról, akik a helyi Dukat horvát kultúregyesületben tevékenykednek. Meg is hívták a dályhegyi táncscsoportot a lacházi gyermekfolklór-szemlére, melyre most hétvégén került sor.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2023. november 9. – Kossuth Rádió

Az Európai Bizottság közzétette a Szerbiáról szóló éves jelentését. Hogy mit tartalmaz a dokumentum, erről beszélt a Pannon Televízió Közügyek című műsorában Kovács Elvira, a Vajdasági Magyar Szövetség alelnöke, a szerbiai parlament integrációs bizottságának az elnöke. Kovács Elvira leszögezte, a VMSZ politikájának egyik alappillére Szerbia európai uniós csatlakozása. A bővítés terén az uniónak észszerűbben kellene értékelnie mindazt, amit Szerbia megtett a csatlakozás érdekében. A párt azért száll síkra, hogy a végrehajtott reformok előrehaladását igazságosabban értékeljék, a csatlakozási folyamatot gyorsítsák fel és tegyék kiszámíthatóvá.

Nemcsak egy hagyományos tájház, hanem egy közösségi tér is a nagymuzsalyi magyarságnak. Tájházat avattak a Bereg-vidéki Nagymuzsalyban. Az 1920-as évek elején épült tornácos ház erre a vidékre jellemző hagyományos épület, amelyben összegyűjtötték a faluban még fellelhető régi berendezési tárgyakat, a borkészítéshez szükséges régi eszközöket.

Hazatérés. Nagybányai remekművek címmel kiállítás nyílt - szerda este - Marosvásárhelyen, a Várgalériában. A tárlat első állomása Nagybányán volt, idén nyáron. Az ott már bemutatott műalkotások mellett újabb, ritkán látott festményekkel bővült a marosvásárhelyi tárlat. Az 1896 -tól a második világháború kitöréséig működő nagybányai festőiskolát a modern magyar és erdélyi festőművészet egyik bölcsőjeként tartja számon a művészettörténet. Ezért is kulturális misszió a nagybányai festőiskola szellemiségének, alkotásainak megismertetése, hagyományainak tovább örökítése - hangsúlyozták a kiállítás szervezői és támogatói az marosvásárhelyi megnyitó ünnepségen.

Liszt Ferenc nemzetközi karrierje Pozsonyban kezdődött 1820. november 26-ai koncertjén, amikor a magyar főurak felismerték a kilencéves virtuóz tehetségét és támogatták taníttatását. A Csemadokban folytatódik a Pozsonyt és a városhoz kötődő hírességeket felvonultató előadásorozat, ezúttal G. Kovács László történész és műfordító Liszt Ferenc és Pozsony kapcsolatát mutatta be.

A nagyszebeni Bruckenthal Múzeum mélyén elfekvő magyar képzőművészek munkáinak kiállításával kezdődik a 18. Ars Hungarica fesztivál. A nagyszebeni Híd egyesület igen gazdag és változatos rendezvényt kínál a város és környék magyarságának, de egyúttal a többségi nemzetnek is megmutatni kívánja a magyar értékeket, kortárs művészetet - mondta Serfőző Levente az egyesület elnöke.